

Klimata pārmaiņu finanšu instruments (KPI) **Atjaunojamo energoresursu izmantošana siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai**

Rīga, 04.01.2011.

Esam sagatavojuši informatīvu pārskatu par Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta programmu „**Atjaunojamo energoresursu izmantošana siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai**” (MK noteikumi Nr. 12, 04.01.2011). Vēršam uzmanību, ka pieteikšanās projektu konkursam notiek līdz 2011. gada 4. aprīlim.

Zita Bindare – Barānova
Mob. tālr: +371 29562575
Epasts: Zita@balticconsulting.com

Gatis Liepiņš
Mob.tālr: +371 26131828
Epasts: Gatis@balticconsulting.com

Baltic Consulting ir biznesa konsultāciju kompānija, kuras pamatnodarbošanās ir:

- privātā un publiskā finansējuma piesaistīšana,
- korporatīvās finanses (uzņēmumu novērtēšana, uzņēmumu pirkšana, pārdošana),
- stratēģiskās konsultācijas (biznesa plānošana un biznesa stratēģiju izstrāde, nozaru darbības izvērtēšana un ieteikumi, finanšu modelēšana),
- pētījumi (ekonomikas pētījumi, tirgus apskati un attīstības tendenču modelēšana).

Projektos līdzdarbojamies no ideju izstrādes fāzes līdz finansējuma piesaistei un projekta ieviešanai. Latvijas tirgū darbojamies kopš 2001. gada. Esam realizējuši vairāk nekā 500 projektus privātajā, publiskajā un nevalstiskajā sektorā. Kopējā piesaistītā līdzekļu summa pārsniedz 100 milj. eiro.

Mērķis

Oglekļa dioksīda emisiju samazināšana:

- ⇒ ieviešot tehnoloģijas, kurās izmanto atjaunojamus energoresursus siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanai, kā arī
- ⇒ nodrošinot pāreju no tehnoloģijām, kurās izmanto fosilos energoresursus, uz tehnoloģijām, kurās izmanto atjaunojamus energoresursus (AER).

Pamatprasības atbalsta saņēmējiem

- ⇒ Pieteicējs drīkst būt:
  - Pilsētu vai novadu pašvaldības, to tiešās vai pastarpinātās pārvaldes iestāde;
  - Latvijā reģistrēti komersanti.
- ⇒ Projekta iesniedzējs nedrīkst būt:
  - komercsabiedrība, kurai ir licence siltumenerģijas ražošanai un pārvadei vai sadalei;
  - komersants, kas pats vai kura dalībnieki ražo lauksaimniecības un mežsaimniecības produkciju (saskaņā ar Līguma par ES darbību 1. pielikumā minēto) un kurš plāno ražot enerģiju no lauksaimnieciskas vai mežsaimnieciskas izcelsmes biomasas, paredzot pārdot biogāzes koģenerācijas veidā saražoto elektroenerģiju.
  - Ja projekta iesniedzējs ir pašvaldība vai tiešās vai pastarpinātās pārvaldes iestāde, tad siltumenerģiju un elektroenerģiju, kas projekta ietvaros tiek saražota ar AER tehnoloģijām, izmanto tikai pašu vajadzībām. Ja projekta ietvaros ir paredzēts ar siltumenerģiju un elektroenerģiju pārdot, tad attiecināmās izmaksas aprēķina proporcionāli enerģijas daudzumam, kas tiek izmantots pašu vajadzībām.
- ⇒ CO₂ emisijas samazinājuma attiecība pret grantu nedrīkst būt mazāka par 0,6 kg CO₂/Ls gadā. CO₂ emisiju ietaupījums, pārejot no fosilajiem uz AER, balstās uz:
  - 0.264t CO₂ /MWh – emisijas ietaupījums siltumenerģijas ražošanā,
  - 0.397t CO₂ /MWh – emisijas ietaupījums elektroenerģijas ražošanā

Atbalsta maksimālais apjoms un intensitāte

Konkursa ietvaros pieejamais finansējums:

- ⇒ Pilsētu vai novadu pašvaldībām, to tiešās vai pastarpinātās pārvaldes iestādēm – 4 000 000 LVL;
- ⇒ Latvijā reģistrētiem komersantiem – 23 716 876 LVL.

Viens projekta iesniedzējs drīkst iesniegt tikai vienu projekta pieteikumu, kurā drīkst apvienot vairākas aktivitātes vairākās ēkās vai teritorijās.

Pieteicējs	Līdz-finansējums	Projekta kopējās attiecināmās izmaksas (budžets), LVL	Vienam projektam pieejamais max grants, LVL
Pašvaldība vai tiešās / pastarpinātās pārvaldes iestādes	75%	2 000 000	1 500 000
Sīkie (mikro) un mazie komersanti	65%	2 307 692	
Vidējie komersanti	55%	2 727 273	
Lielie komersanti	45%	3 333 333	

Pieteicējs	Līdz-finansējums	Projekta kopējās attiecināmās izmaksas (budžets), LVL	Vienam projektam pieejamais max grants, LVL
Komersanti, kas līdz projekta iesniegšanas brīdim ir ieguvuši tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligāti iepērkamā elektroenerģijas apjoma veidā vai tiesības saņemt garantētu maksu par elektrostacijā uzstādīto elektrisko jaudu.	35%	4 285 714	

Atbalstāmās jomas

Tiek atbalstītas šādas atjaunojamo energoresursu jomas un tehnoloģijas (nosacījums par tehnoloģiju kopējo uzstādīto jaudu attiecas uz tehnoloģijām, kuras paredzēts uzstādīt vienā ēkā vai projekta iesniegumā norādītajā teritorijā):

- ⇒ Saules enerģija:
  - saules elektrostacijas (baterijas) ar kopējo uzstādīto jaudu ≥ 10 kW;
  - saules kolektoru sistēmas ar kopējo uzstādīto jaudu ≥ 25 kW;
- ⇒ Vēja elektrostacijas ar kopējo uzstādīto jaudu ≥ 10 kW;
- ⇒ Hidroelektrostacijas ar kopējo uzstādīto jaudu ≥ 50 kW;
- ⇒ Biomasa:
  - šķeldas, biomasas granulu, salmu un biogāzes tehnoloģijas ar kopējo uzstādīto jaudu, kas ≤ 3 MW;
  - šķeldas, biomasas granulu, salmu un biogāzes koģenerācijas elektrostacijas koģenerācijas iekārtu ar kopējo uzstādīto siltuma jaudu, kas ≤ 3 MW;
  - atjaunojamo energoresursu pārstrādes tehnoloģijas, kuras izmantojot, primāro AER ar lielāku aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisiju var pārstrādāt lietderīgi izmantojamā AER ar mazāku aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisiju;
- ⇒ Ģeotermālā enerģija – energoavoti ar siltuma sūkņiem ar kopējo uzstādīto jaudu 50 kW vai lielāka;
- ⇒ Vairāku šajā punktā minētu tehnoloģiju kombinēta izmantošana (sasniedzot vismaz vienu no augstāk minētajām jaudām).

Atbalstāmās aktivitātes

- ⇒ Siltumenerģijas ražošanas tehnoloģiju iegāde, būvniecības darbi, uzstādīšana, rekonstrukcija vai nomaiņa, lai fosilos energoresursus izmantojošās tehnoloģijas varētu aizvietot ar AER izmantojošām tehnoloģijām;
- ⇒ Elektroenerģijas ražošanas tehnoloģiju iegāde, būvniecības darbi, uzstādīšana, rekonstrukcija vai nomaiņa elektroenerģijas ražošanai no AER;
- ⇒ Koģenerācijas elektrostacijā uzstādāmo koģenerācijas iekārtu iegāde, būvniecības darbi, uzstādīšana, rekonstrukcija vai nomaiņa, elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai no AER;

- ⇒ Tehnoloģiju iegāde, būvniecība un uzstādīšana, kuras izmantojot, primāro AER ar lielāku aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisiju var pārstrādāt lietderīgi izmantojamā AER ar mazāku aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisiju.

Attiecināmās izmaksas

Izmaksu pozīcija	Ierobežojumi	Piezīmes
Konsultācijas būvprojekta un tehniskās dokumentācijas sagatavošanai un saskaņošanai, būvuzraudzības un autoruzraudzības izmaksas	Kopā nedrīkst pārsniegt 7% no projekta attiecināmajām izmaksām Komersantiem attiecināma ir <u>izmaksu starpība starp jaunu fosilo un AER</u> apkures sistēmu / elektrostaciju <u>izveidi</u>	Atbalsta intensitāte - 50% Drīkst uzsākt pēc MK noteikumu stāšanās spēkā
Patenttiesību un licenču izmaksas tehnoloģiju darbības nodrošināšanai		Drīkst uzsākt pēc projekta iesniegšanas
AER izmantošanai paredzēto tehnoloģiju iegādes, būvniecības, uzstādīšanas, ieregulēšanas izmaksas , (t.sk. speciālistu apmācība, ja tās grāmato kopā ar pamatlīdzekli) un tehnoloģiju pieslēguma elektriskajai sistēmai , ja elektropārvades līnija, elektroietaisis un tml. paliek projekta iesniedzēja īpašumā, izmaksas	Pieļaujamās neparedzētās izmaksas, nepārsniedzot 5% no attiecināmajām izmaksām Komersantiem attiecināma ir <u>izmaksu starpība starp jaunu fosilo un AER</u> apkures sistēmu / elektrostaciju <u>izveidi</u>	
Būvdarbu izmaksas: <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Vēja elektrostacijām - pamatu būvniecība; ⇒ Hidroelektrostacijas un biomasas tehnoloģijas – ierīkošanas būvdarbi; ⇒ Ģeotermālie energoavoti - ierīkošanas būvdarbi, t.sk. urbšanas darbi 	Ir noteikti izmaksu griesti	
Neatgūstamie PVN maksājumi		

Projekta ietvaros neattiecināmas izmaksas:

- ⇒ efektivitātes paaugstināšanas izmaksas siltumavotam (katlumājā, koģenerācijas elektrostacijā), kurā pirms projekta īstenošanas tika izmantoti AER;
- ⇒ būvniecības izmaksas, kas saistītas ar siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanas ēku un palīgēku būvniecību, būvkonstrukciju pilnveidošanu, siltumenerģijas pārvades un sadales trašu būvniecību un citas būvniecības izmaksas;
- ⇒ izmaksas, kuras saistītas ar investīcijām finanšu ieņēmumu gūšanai projekta īstenošanas rezultātā, ja projekta iesniedzējs ir pašvaldība vai tiešās vai pastarpinātās pārvaldes iestāde;
- ⇒ teritorijas labiekārtošanas un apzaļumošanas izmaksas;
- ⇒ jebkādu veidu pārvietojamās tehnikas un transportlīdzekļu iegādes izmaksas.

Papildus noderīga informācija

- ⇒ Konkursa ietvaros apstiprinātajos projektos paredzētās aktivitātes īsteno līdz 2012.gada 1.jūlijam.
- ⇒ Konkursa ietvaros ir atbalstāma jaunu un kapitāli rekonstruētu (ar ražotāja vai licencēta pārstāvja garantiju) siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanas tehnoloģiju iegāde. (Lielajiem komersantiem siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanas tehnoloģijām jābūt jaunām.)
- ⇒ Ēkām, kuru siltumapgādi nodrošina autonomā apkure vai centralizētā siltumapgāde un, kurās paredzēts uzstādīt, rekonstruēt vai nomainīt biomasas, ģeotermālās vai kombinētās siltumenerģijas ražošanas tehnoloģijas, aprēķinātais siltumenerģijas patēriņš apkurei projekta realizācijas uzsākšanas brīdī nepārsniedz 150 kWh/m² gadā.

Būtiskākie vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	Kritērija rādītāji	Iespējamais punktu skaits
1. CO2 emisijas samazinājums	CO2 emisiju samazinājumu gadā (tCO2 gadā)	0–10
Projekta sagaidāmais CO2 izmešu samazinājuma efektivitātes rādītājs (kgCO2/Ls gadā)	no 7 un vairāk kgCO2/Ls gadā	10
	no 6 līdz 7 kgCO2/Ls gadā (neieskaitot)	7
	no 5 līdz 6 kgCO2/Ls gadā (neieskaitot)	6
	no 4 līdz 5 kgCO2/Ls gadā (neieskaitot)	5
	no 3 līdz 4 kgCO2/Ls gadā (neieskaitot)	4
	no 2 līdz 3 kgCO2/Ls gadā (neieskaitot)	3
	no 1 līdz 2 kgCO2/Ls gadā (neieskaitot)	2
	no 0,6 līdz 1 kgCO2/Ls gadā (neieskaitot)	1
2. Projekta iesniedzēja līdzfinansējuma apjoms no attiecināmajām izmaksām (kritēriju piemēro komersantiem)	no 20 un vairāk virs minimālā	5
	no 15 līdz 20 % virs minimālā (neieskaitot)	4
	no 10 līdz 15 % virs minimālā (neieskaitot)	3
	no 5 līdz 10 % virs minimālā (neieskaitot)	2
	no 0 līdz 5 % virs minimālā (neieskaitot)	1
3. Projekta iesniedzēja finansiālais stāvoklis (kritēriju piemēro komersantiem)	projekta iesniedzēja iepriekšējo triju gadu vidējais finanšu apgrozījums gadā ir vairāk nekā trīs reizes lielāks par projekta kopējām izmaksām	2
	projekta iesniedzēja iepriekšējo triju gadu vidējais finanšu apgrozījums gadā ir līdz trim reizēm lielāks par projekta kopējām izmaksām	1
	projekta iesniedzēja iepriekšējo triju gadu vidējais finanšu apgrozījums gadā ir mazāks nekā projekta kopējās izmaksas vai projekta iesniedzējs ir izveidots pēdējo divu gadu laikā	0
4. Tehnisko ilgtspēju izvērtējums (riski)	tehnoloģiskai iekārtai nepieciešami papildu materiālie vai finansiālie ieguldījumi darbības periodā virs 20 gadiem	5

Kritērijs	Kritērija rādītāji	Iespējamais punktu skaits
	tehnoloģiskai iekārtai nepieciešami papildu materiālie vai finansiālie ieguldījumi darbības periodā no 15 līdz 20 gadiem (neieskaitot)	4
	tehnoloģiskai iekārtai nepieciešami papildu materiālie vai finansiālie ieguldījumi darbības periodā no 10 līdz 15 gadiem (neieskaitot)	3
	tehnoloģiskai iekārtai nepieciešami papildu materiālie vai finansiālie ieguldījumi darbības periodā no 5 līdz 10 gadiem (neieskaitot)	2
	tehnoloģiskai iekārtai nepieciešami papildu materiālie vai finansiālie ieguldījumi darbības periodā līdz 5 gadiem (neieskaitot)	1
5. Papildpunkti projekta vērtējumam vienas tehnoloģijas jomā	ja projekts katrā no MK noteikumu 22.1., 22.2., 22.3., 22.4., un 22.5. apakšpunktā minēto tehnoloģiju jomām saņēmis 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. un 10.augstāko vērtējumu (punktu summu) atbilstoši šā pielikuma 1.–5.kritērijam, tam tiek piešķirti attiecīgi 20, 18, 16, 14, 12, 10, 8, 6, 4 vai 2 papildpunkti. Ja iesniegtais projekts atbilst šo noteikumu 22.6.apakšpunktam, tad projekta piederību konkrētai tehnoloģiju jomai nosaka tehnoloģija ar lielāko plānoto saražoto enerģijas apjomu (MWh) gadā	0–20
	KOPĀ	52

Pielikums Nr. 1 Attiecināmo izmaksu ierobežojumi

Siltumenerģijas ražošanas tehnoloģijas maksimāli pieļaujamās investīciju izmaksas (bez PVN)

Nr. p.k.	Tehnoloģija	Kopējās max attiecināmās izmaksas, Ls/kWth	Lietderības koeficients	Uzstādītās jaudas diapazons vienai tehnoloģijai, MW
2.1.1.	Biomases katli			
2.1.1.1.	šķeldas vai salmu biomasas katls	300	≥ 0,80	no 0,05 līdz 0,25 (neieskaitot)
2.1.1.2.	šķeldas vai salmu biomasas katls	280	≥ 0,80	no 0,25 līdz 0,5 (neieskaitot)
2.1.1.3.	šķeldas vai salmu biomasas katls	245	≥ 0,80	no 0,5 līdz 1,0 (neieskaitot)
2.1.1.4.	šķeldas vai salmu biomasas katls	210	≥ 0,82	≥ 1,0
2.1.1.5.	biomasas granulu katls	340	≥ 0,80	no 0,05 līdz 0,25 (neieskaitot)
2.1.1.6.	biomasas granulu katls	325	≥ 0,80	no 0,25 līdz 0,5 (neieskaitot)
2.1.1.7.	biomasas granulu katls	260	≥ 0,82	no 0,5 līdz 1,0 (neieskaitot)
2.1.1.8.	biomasas granulu katls	220	≥ 0,82	≥ 1,0
2.1.2.	Saules kolektori			
2.1.2.1.	plaknes absorbcijas saules kolektori	900	≥ 0,50*	≥ 0,025
2.1.2.2.	vakuuma saules kolektori	1200	≥ 0,60*	≥ 0,025
2.1.3.	Siltuma sūkņi			
2.1.3.1.	ūdens/ūdens (W10/W35)	980	≥ 5,0	≥ 0,05
2.1.3.2.	tiešā iztvaikošana/ūdens (E4/W35)	1100	≥ 5,0	≥ 0,05
2.1.3.3.	šķidrums/ūdens (B0/W35)	1100	≥ 5,0	≥ 0,05
2.1.3.4.	šķidrums/ūdens (B0/W35)	880	≥ 4,0	≥ 0,05
2.1.3.5.	šķidrums/gaiss (B0/A32)	880	≥ 3,0	≥ 0,05
2.1.3.6.	gaiss/ūdens (A2/W35)	880	≥ 3,0	≥ 0,05
2.1.3.7.	gaiss/gaiss** (A2/A20)	580	≥ 3,0	≥ 0,05

Elektroenerģijas ražošanas tehnoloģijas maksimāli pieļaujamās investīciju izmaksas (bez PVN)

Nr.p.k.	Tehnoloģija	Investīcijas, Ls/kWel	Vienas iekārtas uzstādītās jaudas diapazons, MWel
2.2.1.	Vēja elektrostacija	1200	no 0,05 līdz 0,5 (neieskaitot)
2.2.2.	Vēja elektrostacija	950	≥ 0,5
2.2.3.	Saules elektrostacija (baterijas)	2800	≥ 0,01
2.2.4.	Hidroelektrostacija (brīvas plūsmas)	2730	≥ 0,05
2.2.5.	Hidroelektrostacija (ar uzpludinājumu un zivju ceļu)	2300	≥ 0,05
2.2.6.	Biomases koģenerācijas elektrostacija	3500	no 0,05 līdz 0,25 (neieskaitot)
2.2.7.	Biomases koģenerācijas elektrostacija	3200	no 0,25 līdz 0,5 (neieskaitot)
2.2.8.	Biomases koģenerācijas elektrostacija	3000	≥ 0,5

Atjaunojamo energoresursu pārstrādes tehnoloģijas maksimāli pieļaujamās investīciju izmaksas (bez PVN)

Nr.p.k.	Tehnoloģija	Investīcijas, Ls/kW***	Vienas iekārtas uzstādītās jaudas diapazons, MW
2.3.1.	Atjaunojamo energoresursu pārstrādes tehnoloģijas	2500	līdz 0,5 (neieskaitot)
2.3.2.	Atjaunojamo energoresursu pārstrādes tehnoloģijas	1600	no 0,5 līdz 1,0 (neieskaitot)
2.3.3.	Atjaunojamo energoresursu pārstrādes tehnoloģijas	1100	≥ 1

Fosilos energoresursus izmantojošo (atsauces) tehnoloģiju investīciju izmaksas (neietverot pievienotās vērtības nodokli): siltumenerģijai

Nr.p.k.	Tehnoloģija	Atsauces tehnoloģijas investīciju izmaksas, Ls/kW _{th} ****	Vienas iekārtas uzstādītās jaudas diapazons, MW _{th}
3.1.1.	Gāzes katls	82	līdz 0,05 (neieskaitot)
3.1.2.	Gāzes katls	78	no 0,05 līdz 0,25 (neieskaitot)
3.1.3.	Gāzes katls	60	no 0,25 līdz 0,5 (neieskaitot)
3.1.4.	Gāzes katls	57	no 0,5 līdz 1,0 (neieskaitot)
3.1.5.	Gāzes katls	42	≥ 1,0

Fosilos energoresursus izmantojošo (atsauces) tehnoloģiju investīciju izmaksas (neietverot pievienotās vērtības nodokli): elektroenerģijai

Nr.p.k.	Tehnoloģija	Atsauces tehnoloģijas investīciju izmaksas, Ls/kW _{el} *****	Vienas iekārtas uzstādītās jaudas diapazons, MW _{el}
3.2.1.	Kombinētā cikla gāzes turbīna	500	atsauce attiecas uz saules elektrostacijām, vēja elektrostacijām un hidroelektrostacijām
3.2.2.	Gāzes dzinējs, dabasgāze	1350	no 0,05 līdz 0,25 (neieskaitot)
3.2.3.	Gāzes dzinējs, dabasgāze	1100	no 0,25 līdz 0,5 (neieskaitot)
3.2.4.	Gāzes dzinējs, dabasgāze	980	≥ 0,5

